

SPOROČILO ZA JAVNOST

Praktično in aktivno ozaveščevanje mladih za prehod k večji uporabi regionalnega, nizkoogljičnega lesa

Kranj, 10. december 2019 – Jutri, 11. decembra, bo v Biotehniškem centru Naklo skozi celotno dopoldne (od 9.30 do 12. ure) potekal niz delavnic in predavanj za dijake programa naravovarstvo. V okviru teh aktivnosti in kot del mednarodnega projekta CaSCo, bodo dijaki in njihovi profesorji spoznavali pomen predelave in porabe lesa, v prvi vrsti lokalnega, za znatno zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov. Pa tudi pomen za razvoj lokalnega oz. regionalnega trajnostnega gospodarstva, ne nazadnje z delavnimi mesti za mlade.

Regionalna razvojna agencija Gorenjske, BSC Kranj kot vodilni partner v okviru mednarodnega projekta CaSCo, izvaja v letu 2019 vrsto aktivnosti izobraževanja ter ozaveščanja ciljnih skupin deležnikov za uvajanje regionalnega, nizkoogljičnega lesa. Po več izobraževalnih aktivnostih v Ljubljani v mesecu maju, osrednjem dogodku, t.j. dobro obiskani regionalni izvedbi razstave Čar lesa v Radovljiški graščini (v avgustu) ter predstavitvi projekta in lesenih izdelkov v katalogu Čar lesa, **so zdaj na vrsti dinamične in praktične delavnice z mladimi iz Biotehniškega centra Naklo.**

V okviru projekta CaSCo in njegovega partnerskega sodelovanja z dogodkom Čar lesa, bodo strokovni sodelavci iz Društva za zaščito lesa Slovenije za 1. letnik naravovarstveni tehnik organizirali tri predavanja po 15 minut s skupnim naslovom *Les je zakon !*. S predavanji bodo začeli ob 9.30, tako da bodo vsa tri predavanja trajala okoli 45 minut – torej nekako do 10.30. Nato pa se bo program nadaljeval še bolj dinamično in praktično, t.j. z dvema praktičnima delavnicama, kjer se bodo dijaki lahko tudi aktivno vključili. Strokovni koordinator tih aktivnosti je dr. Franc Pohleven, velik zagovornik večje uporabe lesa.

O aktivnostih izobraževanja ter ozaveščanja ciljnih skupin projekta CaSCo:

Že meseca maja je na tradicionalnem in odmevnem osrednjem dogodku festivala Čar lesa, ki se je odvijal v Cankarjevem domu in ga organizira Slovensko društvo za zaščito lesa, član projektne skupine Uroš Brankovič izvedel dve izobraževalni predavanji; prvo je potekalo v okviru znanstvene konferenc *Čar sodelovanja: mednarodno povezovanje za inovativno gozdno-lesno verigo*, drugo pa na posvetu *Les v stavbarstvu* in je bilo namenjen predvsem sedanjim in bodočim izvedbenim in projektantskim podjetjem na področju lesa (npr. lesene gradnje, notranja oprema). BSC Kranj pa je v sodelovanju z še dvema slovenskima partnerjema projekta izvedel tudi predstavitev projekta za širšo javnost v glavni razstavnici dvorani Festivala čar lesa v Cankarjevem domu.

Najbolj odmeven del izobraževanja oz. ozaveščanja pomembnih deležnikov, še bolj pa splošne javnosti, je bila zagotovo razstava več kot 100 inovativnih in nizkoogljičnih lesenih izdelkov, to je regionalna izvedba Čar lesa na Gorenjskem. Ta se je zgodila med 1. in 19. avgustom v čudovitem preddverju Radovljiške graščine v starem mestnem jedru Radovljice. Poleg ogleda velike večine izdelkov z razstave v Ljubljani, je bila razstava v Radovljici nadgrajena z dodatnimi izdelki iz regionalne lesa z Gorenjske. Med njimi velja posebej omeniti modularno pohištvo KOOKAM (podjetje Proform), rokodelsko pohištvo in okrasne predmete iz Bohinja rokodelcev pod blagovno znamko Bohinjsko, izdelke umetnostne obrti rokodelcev s Škofjeloškega (v okviru centra DUO Škofja Loka) ter inovativna in nagrajena lesena svetila studia LesnaVesna (Kranj). Na velikih razstavnih panojih so bili predstavljeni tudi 4 leseni izdelki oz. objekti nagrajeni z nagrado CaSCo, med njimi dva z Gorenjske: lesena barka Ljubljaničica (Anže Logar s.p.) in oprema bohinjske kolesarske poti (Občina Bohinj, Atelje Ostan Pavlin). Poleg teh je bil tudi znaten del

drugih razstavljenih izdelkov z Gorenjske in drugih delov Slovenije narejen po načelih kratkih gozdno-lesnih verig in nizkih ogljičnih izpustov. Vsi ti izdelki so bili zato poleg prihranka CO2 zaradi lesene izvedene označeni tudi z izračunom transportnega prihranka CO2, saj so namesto iz Slovenije sicer pogosto prepeljani iz oddaljenih dežel. Izračuni so bili narejeni na podlagi metodologije nemškega partnerja projekta, organizacije Holz von Hier.

Nekaj razstavljenih izdelkov si lahko ogledate na: <https://carlesa.si/fotografije-dogodkov/car-lesa-2019-radovljiska-grascina-v-radovljici/#jp-carousel-1984>

Otvoritev razstave je bila priložnost tudi za dve izobraževalni predavanji. Prvi govorec in velik zagovornik uporabe (slovenskega) lesa dr. Franc Pohleven je tako govoril o pomeni uporabe lesa in kratkih gozdno-lesnih verigah za okolje in predvsem delavna mesta v Sloveniji, medtem ko je arhitekt dr. Aleksander Ostan govoril o povezovanju kulturne dediščine, arhitekture in oblikovanja pri razvoju in uvajanju regionalnih lesenih izdelkov in gradenj v Sloveniji. Razstavo, ki si jo je po ocenah v naslednjih 18 dneh ogledalo okrog 1000 (navdušenih) obiskovalcev.

Z oktobrom se je projekt in del teh nagrajenih izdelkov predstavil tudi v katalogu festivala Čar lesa, kjer je dobil tudi svojo posebno stran (povezava do kataloga s predstavitevno stranjo: <https://carlesadotsi.files.wordpress.com/2019/11/katalog-c48car-lesa-2019.pdf>).

O projektu CaSCo: Regionalna razvojna agencija Gorenjske, BSC Kranj kot vodilni partner izvaja projekt CaSCo v okviru nadnacionalnega EU programa Interreg Alpski prostor. Namen projekta je spodbujanje proizvodnje in porabe izdelkov iz lokalnega oz. regionalnega lesa (npr. lesene konstrukcije-zgradbe, pohištvo, urbana oprema). S tem se zmanjšujejo transportni izpusti CO2 tekom proizvodnje in uporabe lesenih izdelkov, kar dodatno povečuje prispevek lesa k nizkoogljični družbi, pa tudi k novim delavnim mestom v regionalno zaokroženi ekonomiji.

Poleg novih orodij, ki se jih v okviru projekta razvija tudi za Slovenijo, na primer nadnacionalnega certifikata za nizkoogljične lesene izdelke, pa so za njihovo uspešno uveljavljanje potrebni tudi usposobljeni in ozaveščeni akterji. Med slednjimi so predstavniki podjetij, oblasti na vseh ravneh, strokovne institucije, arhitekti oz. oblikovalci, dijaki in študentje kot bodoči nosilci (podjetniškega) razvoja. Zelo pomembni pa so tudi mediji in splošna javnost, saj so prebivalci podporniki takega prehoda, med drugim kot potencialni kupci regionalnih lesenih izdelkov.

Med najpomembnejšimi regionalnimi aktivnostmi so še vzpostavitev info točke za spodbujanje uporabe lokalnega nizkoogljičnega lesa v Bohinjski Bistrici (decembra 2019) ter priprava konkretne izvedbene dokumentacije za lesene projekte nekaterih gorenjskih občinah.

Projekt CaSCo se izvaja v okviru evropskega programa Interreg Alpski prostor in je sofinanciran iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj. Izvajanje projekta se je začelo novembra 2016 in bo trajalo do konca aprila 2020. V njem sodeluje skupaj 11 partnerjev iz 5 držav Alpskega prostora (Slovenija, Avstrija, Nemčija, Italija in Francija).

Spletna stran: <https://www.alpine-space.eu/projects/casco/en/home>

Več informacij:

Uroš Brankovič (koordinator), Helena Cvenkel (vodja projekta)

Regionalna razvojna agencija Gorenjske

BSC, poslovno podporni center, d.o.o., Kranj

Tel.: 040 303 752

E-pošta: uros.brankovic@bsc-kranj.si, helena.cvenkel@bsc-kranj.si